

Kokemäen lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Tasa-arvolain mukaan kaikilla vähintään toisen asteen oppilaitoksilla tulee olla tasa-arvosuunnitelma. Tasa-arvosuunnitelmaan voi sisällyttää myös yhdenvertaisuussuunnitelman. Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen opiskeluympäristö on jokaisen opiskelijan oikeus.

Lukion opetussuunnitelman (LOPS 2021) perusteissa edellytetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimista.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kiinnitetään huomiota vuorovaikutukseen ja toimintakulttuuriin, opintojen ja valintojen ohjaukseen, opintosuoritusten arviointiin sekä syrjinnän ja seksuaalisen häirinnän ehkäisyyn.

LUKIO TYÖYHTEISÖNÄ

Kokemäen lukiossa on noin 100 opiskelijaa. Lukio toimii läheisessä yhteistyössä Kokemäen yhteiskoulun kanssa. Lukion henkilökuntaan kuuluu 19 opettajaa, joista seitsemän opettaa yksinomaan lukiossa ja muut opettavat useammassa koulussa. Lisäksi lukiolla on yhteistä muuta henkilökuntaa, kuten laitoshuoltajat, ravitsemustyöntekijät sekä opiskeluhuoltohenkilöstöä.

Lukion henkilökunta valitaan asetettujen pätevyysvaatimusten, soveltuvuuden ja haastattelujen perusteella. Kokemäen kaupungin hallintosäännön mukaan valinnan virkaan tekee sivistys- ja hyvinvointijohtaja. Rehtori voi tehdä lyhytaikaisia rekrytointipäätöksiä. Haku- ja valintaprosesseissa sukupuoli ei ole merkitystä.

Opettajien palkkausperusteet on määritelty virkaehtosopimuksessa, jota palkkauksessa on noudatettava. Opetustehtävät ja oppituntien ulkopuoliset tehtävät pyritään jakamaan oikeudenmukaisesti ottaen kuitenkin huomioon yksilölliset toiveet sekä työolosuhteiden, opiskelijamäärien ja tuntiresurssin määrittämät reunaehdot.

Opiskelijat kuuluvat ohjausryhmään vuosikurssin mukaisesti. Kuhunkin ryhmään on nimetty vastuullinen ryhmänohjaaja. Lukiossa toimii myös moniammatillinen yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä (hyvinvointiryhmä), joka kokoontuu neljä kertaa lukuvuodessa. Tässä hyvinvointiryhmässä on myös opiskelija- ja huoltajaedustus.

Opiskelijat muodostavat yhdessä lukion opiskelijakunnan, joka valitsee keskuudestaan hallituksen. Jokaista ohjausryhmää edustaa hallituksessa 1-2 opiskelijaa. Opiskelijakunta on keskeinen osa lukioyhteisöä. Sen kautta opiskelijat pystyvät vaikuttamaan järjestäytyneesti lukiomme asioihin. Opiskelijakunnan edustajat osallistuvat säännönmukaisesti opettajain kokouksiin puheoikeudella. He välittävät kokouksissa kulloinkin ajankohtaiset terveisensä lukion toiminnasta ja tilasta sekä tuovat esille mielipiteensä käsiteltäviin asioihin. Lisäksi opiskelijakunnan hallituksella on edustus

kaupungin nuorisovaltuustossa. Tätä kautta lukiolaisten ääni tulee esille myös kuntapäätöksessä.

Opiskelijakunta ottaa itsenäisesti kantaa koulun toimintaan ja tekee aloitteita koulun toimintakulttuurin ja tapojen kehittämiseksi. Opiskelijakunnalla on keskeinen rooli normaalin koulutyön ulkopuolisen toiminnan järjestämisessä (esim. teemapäivät, liikuntapäivät ja koulun juhlat). Aktiivisesti opiskelijakunnan hallitustyöhön ja aktiviteetteihin osallistuneet saavat lukioaikaisesta toiminnastaan opintopisteitä.

Tutor-opiskelijoilla on tärkeä tehtävä uusien opiskelijoiden perehdyttämisessä ja ryhmäytymisessä, erilaisten yhteisöllisten tapahtumien järjestämisessä ja koulun esittelytilaisuuksissa. Tutor-opiskelijat saavat lukioaikaisesta toiminnastaan opintopisteitä.

Jokaisen periodin päätteeksi opiskelijat vastaavat kyselyyn, jonka tehtävä on kartoittaa opiskelijoiden kokemusta opetuksesta, hyvinvoinnista ja toimintakulttuurista. Kysely on erinomainen tapa saada tietoa opiskelijoilta tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta.

TASA-ARVOISUUS JA YHDENVERTAISUUS KOKEMÄEN LUKIOSSA

Tasa-arvolla tarkoitetaan mahdollisimman laajaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy eivät saa aiheuttaa eriarvoista kohtelua. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Tavoitteena on lukioyhteisö, jossa jokainen voi omana persoonanaan tuntea olevansa tasa-arvoinen, yhdenvertainen ja hyväksytty jäsen.

1) Vuorovaikutus ja toimintakulttuuri

Opetus- ja vuorovaikutustilanteissa tavoitteena on se, että jokainen opiskelija uskaltaa ilmaista omia mielipiteitään ja ajatuksiaan. Lukion toimintakulttuuri kannustaa ja tukee parhaimmillaan erilaisia persoonallisuuksia uskomaan itseensä, toteuttamaan tavoitteitaan ja edistämään koko yhteisön kehittymistä.

2) Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus opiskelijavalinnassa ja opintosuoritusten arvioinnissa

Opiskelijavalinta tapahtuu lainsäädännön määrittämällä tavalla (LL 20 §). Kokemäen lukion vuosittainen uusien opiskelijoiden sisäänottokiintiö on tällä hetkellä 72. Keskiarvorajana on peruskoulun päättötodistuksen lukuaineissa 7,0. Tapauskohtaisesti on hyväksytty opiskelijaksi myös keskiarvorajan alltava opiskelija, jos arvioinnin pohjalta hänellä koetaan olevan edellytyksiä suoriutua lukio-opinnoista.

Kokemäen lukion opetussuunnitelman mukaan opintojakson arviointi perustuu kirjallisiin tuotoksiin, opintojaksojen aikaiseen jatkuvaan arviointiin sekä opiskelijan osoittamaan mahdolliseen muuhun näyttöön. Arviointiperusteet käydään läpi opintojakson alussa ja

opiskelijoilla on mahdollisuus vaikuttaa niihin. Arviointiperusteet pohjaavat aina Lukion opetussuunnitelmaan.

3) Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus opinto-ohjauksessa ja valinnoissa

Opiskelijoita kannustetaan valitsemaan lukion opintojaksoja ja oppiaineita heidän omien kiinnostuksensa ja tavoitteidensa mukaisesti. Opiskelijoille esitellään monipuolisesti eri opiskelu- ja työaloja ja kannustetaan heitä hakeutumaan omaa mielenkiintoa vastaaville opiskelu- ja ammattialoille.

4) Syrjinnän ehkäiseminen

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslaki kieltävät syrjinnän. Tasa-arvo että yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja tarkoittavat samaa asiaa: syrjimättömyyttä ja tasavertaisia mahdollisuuksia ihmisen eri ominaisuuksista huolimatta. Oppilaitoksissa kaikkia opiskelijoita tulee kohdella ja arvioida yhdenvertaisesti. Lukioyhteisössä tulee kannustaa erilaisia näkemyksiä arvostamaan keskusteluilmapiiriin.

Kokemäen lukiossa opiskelijaa kannustetaan kertomaan mahdollisesta syrjintätilanteesta luomalla matalan kynnyksen yhteydenottokanavia. Opiskelijat haastatellaan vuosittain yksilökohtaisesti, periodeittain opiskelijat vastaavat kyselyyn ja lisäksi aulassa on postilaatikko, jonne voi nimettömänäkin jättää huomioita tai kokemuksiaan. Opiskelijat voivat olla yhteydessä myös eri viestintäkanavien (wilma, teams, sähköposti, whatsapp) kautta helposti lukion henkilökunnan jäseniin.

Opiskelijoiden ei tarvitse osallistua uskonnon harjoittamiseen omantuntonsa vastaisesti. Jos lukiolla järjestetään uskonnollisia tilaisuuksia, niihin osallistuminen on vapaaehtoista. Joulu- tai päätösjuhlissa esitettävät yksittäiset uskonnollisävytteiset ohjelmat, kuten suvivirsi, kuuluvat suomalaiseen kulttuuriperintöön, eivätkä siten ole selkeästi uskonnon harjoittamista.

5) Seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen

Seksuaalisella häirinnällä ja ahdistelulla tarkoitetaan ei-toivottua ja yksipuolista joko fyysistä tai sanallista seksuaaliväritteistä käyttäytymistä. Kokemäen lukiossa ei sallita minkäänlaista seksuaalista häirintää. Se rinnastuu ilmiönä koulukiusaamiseen ja siihen puututaan kisaamisen ehkäisyyn laaditun suunnitelman mukaisesti.

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEN KEINOT JA SEURANTA

Kokemäen lukiossa ei ole havaittu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyen ongelmia. Tilanteen voi kuitenkin olettaa vaihtelevan eri aikoina yhteiskunnallisten tilanteiden ja olojen muuttuessa. On siksi tärkeää seurata tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista lukiossa. Erityisen keskeistä on tarkkailla, millaisia mielikuvia ja käsityksiä näiden arvojen toteutumisesta lukioyhteisössä vallitsee.

Tasa-arvotilanteesta on varsin vaivatonta kerätä tietoa mm. ryhmänohjaustuokioissa, ryhmänohjaajien ja opinto-ohjaajan haastattellessa opiskelijoita, opiskelijakunnan hallituksen kautta, opettajainkokouksissa opiskelijakunnan edustajien välityksellä ja opettajien henkilökohtaisissa keskusteluissa opiskelijoiden kanssa. Hyödyllisiä ovat myös WILMAN kautta kaikille opiskelijoille tehtävä lukuvuosikysely. Tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumisessa koetut muutokset ja kyselyjen tulokset käsitellään opettajakokouksessa ja tarvittaessa yhteisöllisessä opiskelijahuoltotyöryhmässä.

Henkilökuntaa koskevassa tasa-arvo-ongelmassa lähin esihenkilö on ensisijainen vastuuhenkilö. Ongelmallista toki on, jos lähin esimies on itse asianosainen. Tällöin vastuu siirtyy seuraavalle esihenkilölle. Kokemäen kaupunki toteuttaa vuosittain kyselyn työntekijöilleen, jossa on kohdennetut kysymykset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyen. Teemaa on mahdollista käsitellä myös joka vuosi toteutetuissa kehityskeskusteluissa.

Opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen pysymisestä hyvänä ovat vastuussa sekä koulun henkilökunta että opiskelijakunta. Opiskelijoita koskevissa tasa-arvokysymyksissä vastuuhenkilöinä toimivat ryhmänohjaajat. Asian luonteesta riippuu se, millä tavoin ongelmaa selvitetään, mutta viime kädessä lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista lukiossa on vastuussa rehtori.

Lukion opiskelijakunnan jäsenen havaitessa ongelmia, hänellä on tärkeä aloitteentekijän rooli siinä, että asia tulee opettajien tai rehtorin tietoon ja käsittelyyn. Viime kädessä jokainen lukioyhteisön jäsen omalla asenteellaan ja käytöksellään toteuttaa yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa lukioyhteisössä.

Suunnitelma on päivitetty ja hyväksytty opettajain kokouksessa 27.9.2024.